

ARAD-I KÖZLÖNY

52. évfolyam, 46. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Péntek, 1937. február 26.

Érdekvédelem

Arról a törvényjavaslatról, amely a magántisztviselők megszervezéséről nyilvánosságra került, a munkaügyi miniszterium legutóbb nyilvánosságra hozott nyilatkozatában sietett kijelenteni, hogy az nem azonos a miniszterium javaslatával, annál is inkább, mert ez a javaslat — még el sem készült. Az pedig, amit a munkakamaráknak elküldtek és amelyet eddig az ország különböző részeiben megvitattak, egy vegyes bizottság javaslata, amelyet a miniszterium felelős tényezői felülbírálnak és — módosítanak. Mert ebben az esetben valóban helytálló a paradoxon, hogy „a kevesebb — több lenne”; a kevesebb védelem és korlát több munkalehetőséget és szabadságot jelent.

Az egyik fővárosi lap hasábjain néhány napja nyilatkoznak a bucuresti-i magántisztviselői egyesületek vezetői. Ezek a nyilatkozatok abban foglalhatók össze, hogy a magántisztviselők által évek óta hangoztatott és az illetékes tényezőkhöz eljuttatott kívánságok hiányoznak a javaslatból, viszont a magántisztviselőket olyan intézkedésekkel akarják megvédeni, amelyek sohasem kértek és amelyek elsősorban csak azt eredményeznék, hogy az eddig szabadnak ismert pálya elzárulna az erre a pályára törekvők egész sora előtt.

Az évek során át tartott magántisztviselői gyűlések egyetlen egyszer sem kérték, hogy a jövőben csak az vállalhasson magánvállalatnál alkalmazást, aki magántisztviselői igazolvánnyal rendelkezik, ez az igazolványt pedig csak az kaphassa meg, akinek vagy középszerű végzettsége van, vagy pedig négy esztendei szolgálati mulat tud igazolni. Nem kérték a magántisztviselők azt egyetlen egy gyűlésükön sem, hogy olyan kollegákat, akiknek nincs érettségijük és akiknek nincs négy évi szolgálati idejük, írásbeli és szóbeli vizsgára utalják. Mindezt nem kérték és a tervet mégis ezzel akarja megajándékozni őket. Miért? A magántisztviselők védelmében.

A magántisztviselők ezt nem tartják védelemnek, hanem hátránynak tekintik, de a tervet — a maga módja szerint — meg akarja védeni őket. Helyes és mindenképpen kívánatos az érdekképviselők tisztelete. Helyes, ha a törvényhozó meghallgatja az érdekképviselők szavát, véleményét, de az érdekképviselők által követett célt semmiesetre sem szolgálja az, ha azok, akik nemes gesztussal azonosítják magukat ezzel a céllal, ennél is többet akarnak. A képesítést, a képesítés előzetes felülvizsgálását megérthetjük az ipari pályák esetében, de különösnek tűnik ez fel a tisztviselői pályánál. A fiatal ember, aki egy magánvállalatnál állást foglal el, gyakornokként és nem főtisztviselőként kezd. A gyakornoki évek inaséveknek tekintendők, a gyakorlati életben való tanulás inaséveinek és különös, semmi esetre sem érthető az, hogy valakit az inasévek megkezdésekor — mielőtt még gyakornokként egy napot is tölthetett volna a hivatalban — vizsgáztató-bizottság elé állítsanak és eleve döntsenek afőltt, hogy megfelel-e hivatalnoknak, vagy sem?

Mindenkor voltak a társadalomban szabad pályák és csak a munkanélküliség, a talajtalan egzisztenciák számának növekedését vonhatja maga után az előzetes vizsgák rendszere, amely épp azok előtt zárja el a tisztviselői, a magánalkalmazotti pályát, akik szak-

Szigoru intézkedéseket léptet életbe a kormány a rend biztosítására

Március 2-ikán tárgyalja a liberális párt központi választmánya a szélsőségek elleni harc ügyét

Bucuresti-ből jelentik: A liberális-párt központi intézőbizottsági ülését elhalasztották. A Viitorul — a párt hivatalosa — hosszasan indokolja, miért volt szükség az intézőbizottság összehívására. Eszerint a liberális-párt elhatározta, hogy akciót indít a tömegek felvilágosítására. A munka — írja a lap — eredményesen megindult, az utóbbi időben azonban feltűnt egyes szélsőséges csoportok mozgalma, melyet a jelenlegi politikai és társadalmi rend keretei közé nem lehet helyezni. A liberális-párt tehát folytatni akarja a harcot és a polgári tömegeket felvilágosítja: *milyen veszélyt jelent a közéletre bármely szélsőséges színezetű csoport propagandája.* Ezért volt szükség a párt központi intézőbizottságának összehívására.

Bratianu Dinu, a liberális-párt elnöke tegnap kihallgatáson jelent meg az uralkodónál. Ennek a kihallgatásnak politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítottak, de részleteiről semmi sem került nyilvánosságra, mert Bratianu Dinu egyelőre elzárkózott minden nyilatkozattételtől.

Petrescu-Comnen és Lugojanu, Románia hercegi és római követei tegnap megjelentek Mihalachénál, a nemzeti-parasztpárt elnökénél, akivel hosszasan tanácskoztak.

A liberális-párt állandó választmányának

ma kellett volna összeülni. Az állandó választmány ülése elé azért tekintettek politikai körökben nagy érdeklődéssel, mert ezen vitatták volna meg azt az emlékiratot, amelyet a párt demokratikus érzésű elemei készítettek és amelyben a párt szervezeteinek tökéletes átépítését követelték, tekintettel a demokráciát fenyegető veszedelemre. *Az állandó választmány ülésére így csak március 2-án kerül sor.* A liberális-párt elnöke ma reggel hosszas megbeszélést folytatott Tătărescu miniszterelnökkel, majd Costinescu egészségügyi minisztert és Berceanu államtitkárt fogadta.

Tegnap és ma sorozatos rendészeti utasításokat közöltek a rendőrhatóságokkal, a szigurancaival és a csendőrséggel. *Az intézkedések között vannak preventív jellegűek is, amelyeket azonnal alkalmaznak. Emellett a hatóságok fejének külön utasításokat adtak rendezavaró kísérletek esetére. A prefektusokat szombatra értekezletre hívták össze a belügyminisztériumban.*

A törvényhozás ma reggel megkezdte a felsőbboktatási törvény bizonyos szakaszainak módosításáról, az oktatótestület kötelezettségeiről és a diákok fegyelmi ellenőrzésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyalását. Az ülésen résztvett dr. Stefanescu-Goanga közoktatásügyi államtitkár is.

A kormányátszervezés kérdése a parlament előtt

A Kamara mai ülésén Constantinescu-Bordeni a georgista liberális-párt nevében a kormányátalakítást tette szóvá. Magyarozatot kér ezzel kapcsolatosan és élesen bírálja a kormányt. Végül bejelentette, hogy ha nem kap választ, úgy kérdését átalakítja interpellációvá. Scridon a telefonszolgálatkal kapcsolatosan szólt fel és annak vezetését bírálta. Ezután több kisebb jelentőségű törvényjavaslatot szavaztak meg.

A szenátusban Samoila a munkaszüneti törvény alkalmazásával kapcsolatban szólalt fel. Nistor munkaügyi miniszter a helyzet megvizsgálását ígerte. Miculescu mérnök, konzervatív szenátor interpellációt jelentett be a kormányátalakítással kapcsolatban, amelyről — mint mondotta — a szenátust hivatalosan nem értesítették. Nistor válaszában kijelenti, hogy a miniszterelnök a napokban teszi meg ezt a

hivatalos bejelentést. Az elnöklő Banescu bejelenti, hogy a miniszterelnök elküldte a kormányátalakításra vonatkozó királyi dekrétumok másolatait a szenátusnak. Cuza választ kér az alkoholmonopólium koncessziójával kapcsolatosan tett kérdéseire. Ezután több, pénzügyi természetű törvényt vettek tárgyalás alá.

A nemzeti-parasztpárt állandó választmányának ülésén tett exorzéjában Mihalache kijelentette, hogy a belpolitikai helyzetet még nem látja tisztázottnak és ezt a kérdést csak a nemzeti-parasztpárt kormányrajutása tisztázhatja. A nemzeti-parasztpárt várja a kormány intézkedéseit a belső rend megóvására. Mihalache ezután bejelentette még, hogy meggyorsítják a parasztgárdák megszervezését. Az ülést ezután jövő hét szerdájára halasztották, amikor résztvesznek dr. Lupu, Costachescu és valószínűleg Iuliu Maniu is.

képzettség híján más pályára nem mehetnek és akik a szakképzettséget az életben, a gyakorlatban akarják megszerezni, mint elődeik tíz- és százazzei.

A munkaügyi miniszterium hivatalos közleménye mindenesetre megnyugtató. A magántisztviselők védelmet kérnek, de olyan védelmet, amely számukra több szabadságot és nem több korlátot jelent. Kívánják a magán-

tisztviselők megszervezéséről szóló törvényjavaslat megszavazását, de csak azokkal a paragrafusokkal, amelyek egy társadalmi osztály — a magántisztviselők — felemelését szolgálják. A miniszterium most közzétett cáfolatában annak ígérését, reményét szeretnék látni, hogy ez a kívánságuk teljesül és a megszavazásra kerülő javaslat nem elméleteket, hanem tényleges magántisztviselői érdekeket szolgál.

Szabadlábba helyeztek

Moszkvában tíz lejáróztatott német állampolgárt

Moszkvából jelentik: A külügyi népbiztosság hivatalosan közölte a moszkvai német nagykövetséggel, hogy a hónapok óta lejáróztatásban levő német állampolgárok közül tízet szabadlábba helyeztek, de egyúttal a Szovjet területéről való kiutasításra ítélték őket. Eddig még nem közölték az indoklást. Közülük 4 élt Moszkvában és 6 Leningrádban. Mind olyan személyekről van szó, akiket német hivatalos helyen kevésbé ismernek.

Kozmetikai forradalmat idézett elő a színes film

A televízió és a színes film hatása a sminkelésre

Hollywoodból jelentik: Mary Astor, a híres filmszínésznő éppen elkészült a felvételle. De alig lehetett szegényre ráismerni: annyira kikészítették. A hollywoodi híres „make-up” emberek egész arcát befestették halványvörös kenőccsel, szemhéjait és állának alsó részét, sőt ajkait éénk kékre festették be. Orrcimpái is kaptak valamit ebből a kék festékből, viszont az orr nyerge rózsaszínű maradt.

Mary Astor próbafelvételére készült, melyet az egyik hollywoodi távolbalátó leadó műtermében készítenek el. Erre a különleges kikészítésre azért van szükség, hogy előadó művésznő arcvonásai pontosan kivehetőek legyenek a televízió homályos üvegén. Hosszu évek kísérletezése után, még mindig ott tart a televízió, hogy egész groteszk arckifestésre van szüksége, mert csak így lehet a képet rendesen közvetíteni. E célból olyan festékeket használnak, amelyek élesen adják vissza az arcvonásokat. Nem csoda, ha ennek folytán a legszigorúbban megtiltják a közönségnek a belépést a televíziós leadó műtermébe.

A SZÍNES FILM TECHNIKÁJA

A színes film technikája már előrehaladottabb, mint a televízióé és a színes film kívánalmái ezen a téren egyáltalán nem feltűnéstkeltek, úgy hogy a színes filmre kikészített művésznő, vagy művész nyugodtan mutatkozhat az uccán is. Ezzel szemben egész különleges kívánalmak vannak a színes filmnek, amik nagy gondot okoznak Hollywoodban. A színes film felvevőgépe kérlelhetetlen és valóság szerűtete oly nagy, hogy a kendőzetlen szereplőket nemcsak reális, hanem túlreális mivoltukban tünteti fel. A színes felvételekhez használt film ugyanis sokkal érzékenyebb, mint az emberi szem.

A MŰVÉSZNŐ ELPIRUL

Ha a filmszínésznő szerepe szerint lágyan elpirul, akkor a színes filmen fött rákszíni lesz és tél idején ennek folytán állandóan bekenet arccal kell járniuk a művészeknek, mert a vörös orr és a hidegtől kicsinített arc és orr tönkreteszi a filmet. A színes film e realizmusáig igen kellemetlen helyzetbe hozza a sötéthaju férfiakat. Ezek akármilyen jól borotválkoznak meg, a filmlencse kiméretlenül meglátja és kihozza az emberi szem számára láthatatlan

szakállt és ennek következtében szürke fátyolba vontan látható a színes filmen az arc. Ugy fest, mintha sohasem borotválkoztak volna. Éppen ezért ki kellett találni egy egész különleges kenőcsöt, amelyet a sötéthaju filmszínészek használnak, hogy eltüntessék jól borotvált „borotvátlanóságukat”.

SZAKÉRTŐI NYILATKOZAT

— A színes film — mondotta Bertrand Shore, a hollywoodi make-up-emberek legkiválóbbika — teljesen megsemmisítette a közönséges, vagyis a fekete-fehér film kikészítési módszereit. Az új készítményeknek sokkal finomabb anyagból kell állniuk, egyöntetűbb színezéssel kell rendelkezniük és sokkal több műansznak kell lenni köztük, mint az eddigieknél voltak. Nem lehet azonkívül általános szabályokat felállítani a használatra vonatkozólag, mivel a „leves”, vagyis az az emulsió-fürdő, amelyeket a filmek számára használnak, állandóan változik. Minden emul-

sió más színárnyalatot jelent.

— Az eddig használt kozmetikai eszközök és készítmények tulsok vörös és sárga színt tartalmaztak és éppen ezért ezek használata túlfeltűnő a színes film számára.

— A művésznő, aki a színes film felvevőgépe előtt játszik, csak rendkívül kevés ruzst használhat. Ajakruzszt alig, sőt bizonyos felvételeknél egyáltalán nem szabad használnia. A közönséges, vagyis a fekete-fehér film számos trükköt tesz lehetségessé, amelyek segítségével a szépség s a báj illuzióját lehet kelteni. Ha az ember három-négyféle zsíros kenőcsöt alkalmaz és megfelelő raffineriával világítja meg a szóbanforgó arcot, ezáltal megfelelő filmarcot lehet előállítani. A színes filmnél azonban ilyen trükkök nem érvényesülnek.

A hollywoodi kikészítők egyik neves szakemberének nyilatkozata eléggé megvilágítja a színes film által teremtett új helyzetet. A filmműtermekben új laboratóriumok épültek, amelyekben vegyileg megvizsgálják az új kozmetikai készítményeket, de ellenőrzik abból a szempontból is, hogy azok nem ártalmasok-e az egészségre. Két-három órába is beletelik, míg az ilyen laboratóriumban összekevernek bizonyos arcpudert, amelynek alkotórészeit kétszer is átszítájják a legfinomabb sejymen. Az arckrémet pedig úgy „megdolgozzák”, hogy azok olyan puhák és simák lesznek, mint a bársony.

Tiltakoznak az arad-i magánisztviselők az új törvénytervezetnek a nyugdíjintézetre vonatkozó része ellen

— Új tervezetet dolgoz ki a bizottság —

Az AFPA., magánisztviselők egyesülete helyiségében csütörtök este Gui Teodor elnöklete alatt értekezletet tartottak, amelyen a magánisztviselők megszervezéséről szóló törvénytervezettel foglalkoztak. Gui Teodor megemlítette, hogy a tervezet első és második részének intézkedései között számos kedvező van, a harmadik rész azonban, amely a magánisztviselők nyugdíjpénztárával foglalkozik, elfogadhatatlan, mert csak terheket ró a magánisztviselőkre, előnyöket pedig nem biztosít számukra, mert a nyugdíj jogosultságot olyan feltételektől teszi függővé, amelyeknek a magánisztviselők jelentős százaléka nem tud majd megfelelni. Így például a magánisztviselő nyugdíjat csak akkor élvezhet, ha elérte élete 52-ik évét, harminc esztendő szolgálati multja van és már husz éve fizet nyugdíj-illetéket.

Az értekezlet úgy határozott, hogy egyhanguan tiltakozik a törvénytervezetnek a

nyugdíjintézet felállítására vonatkozó része ellen, azzal nem azonosítja magát és héttagu bizottságot küld ki azzal a céllal, hogy az eredeti tervezet szem előtt tartásával teljesen új, a magánisztviselők szempontjából kedvező tervezetet készítsen a nyugdíjpénztárra vonatkozóan. Ez a bizottság tervezetét jóváhagyás végett egy később összehívandó értekezlet elé terjeszti, majd pedig eljuttatja a miniszteriumhoz. Az illetékesekhez küldendő tájékoztásban megemlítik azt is, hogy az egyesület a nyugdíjpénztárra vonatkozóan új tervezetet készít.

Az értekezlet ezután Damacus Aurell hallgatta meg, aki ismertette a tervezet első és második részének intézkedéseit. Ezeket az intézkedéseket az Arad-i Közlöny egyik legutóbbi számában már részletesen közöltük. A csütörtöki értekezleten újból és alaposan megvitaták ezeket az intézkedéseket.

Földrengés Jugoszláviában

Belgrádból jelentik: Ma délelőtt fél 11 órakor Jugoszlávia északi részében erős földrengést éreztek. A földrengés legerősebb volt Kragujevac és Knics környékén, ahol az emberek kimenekültek a házakból és több helyen valóságos pánik keletkezett. Néhány agyagból épült ház össze is omlott, de emberéletben nem esett kár. A földrengést délelőtt fél 11 órakor jól lehetett érezni Belgrádban is. A földrengés 10 percig tartott és a központja Sarajevótól délre lehetett.

URANIA TEL.: 2-32. MA PREMIER... melyről még évek multán is beszélni fognak!

EGYSZER AZ ÉLETBEN adódik ilyen ritka élmény... A világ első tenoristája, NEWYORK, LONDON, PÁRIS, MILÁNÓ körútrajongott GIGLI-je Arad-on!! (akinek személyes felkértét Arad nem tudná megfizetni!)

BENJAMINO GIGLI utolsó filmje
„AVE MARIA” A megtisztult szenvedélyek, könnyekig megható, kacagtató filmsodája!
Nagy Kató ebben az alakításban utólcsehetetlen!

E világfilm újra bebizonyította, hogy az
 Pótkép: Olimpiai film. URANIA volt és marad Arad legnívósabb mozija Németül beszélő film.

Február 27-én: Református Nőegylet táncos teája a Fehér Keresztben

PRO DEO!

Arad római katolikus társadalmi nagyszabású manifesztációra készül vasárnap a szovjet atheista propagandája ellen. Az egyházi és világi ünnepek programja

Egy ízben már beszámoltunk arról, hogy Pacha Agoston dr., római katolikus megyéspüspök körlevelének megfelelően, az egyházmegye egész területén és így Arad-on is, február 28-án nagyszabású ateista-ellenes manifesztációt rendez a katolikus társadalom. A vasárnapi vallásos ünnepség mintegy válasz akar lenni az Oroszországi Isztentelenek Szövetsége által szított isten- és egyházellenes agitációra. A moszkvai ateista-szövetség propagandája egyre nagyobb és egyre veszélyesebb méreteket ölt. A szövetség francianyelvű lapját például 11 millió példányban terjeszti ingyen. Ennek a propagandának az eredménye a Spanyolországi egyházüldözés is, ahol a Vatikán külügyi államtitkárságának értesülése szerint körülbelül 8-10 ezer papot, szerzetest és apácát végeztek ki és 11 püspök is életét veszítette. A vasár-

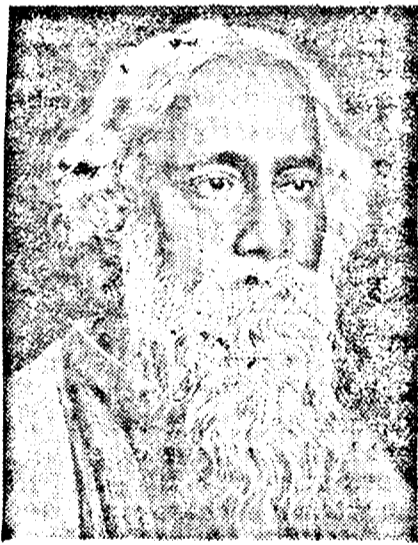
napi „Pro Deo”-ünnepek az arad-i kath. társadalom imponáló megnyilvánulása lesz Isten és az egyházi törvények mellett. D. e. 10 órakor ünnepi nagymise lesz szentségkítetéssel, melyen részt vesznek az összes katolikus egyesületek és testületek. Mise alatt Szócs Didák minorita lelkész mond szentbeszédet, amelyben a nap jelentőségét fejti ki, majd a jelenlévők együttesen apostoli hitvallást tesznek. Délután öt órakor „Pro Deo”-ünnepek lesz a Minorita Kulturházban. Az ünnepeket a katolikus iskolai és egyházi énekkarok nyitják meg, E. Gebhardt XVIII. századbéli szerző négyzólamu kánonjával. Utána Déry Károly előadja Sik Sándor „Hiszek” című költeményét, majd Fischer Aladár gimnáziumi igazgató ünnepi beszédet mond. A beszéd után az ünnep közönsége apostoli hitvallást tesz.

Indiai tanulmányújáról küldött üzenetet Arad-ra Fülöp Miller René, a neves író felesége Egy kalkuttai angol lap interjút csinált az uriaszonnal, akit rokonai kapcsolatok fűznek Arad-hoz

Ghandival és Rabindranath Tagoreval találkozott az uriaszony

Exotikus bélyeggel ellátott levélboríték érkezett ma az Arad-i Közlöny szerkesztőségébe. A borítékban lapkivágás és egy rövid üdvözet, amelyet Fülöp Miller René, a banati származású neves német író felesége küldött Arad-ra. A kalkuttai „Advance” című lapból kiderül, hogy Indiában meleg szeretettel fogadták az uriaszont, akinek férje Mahatma

ler Renével és feleségével Arad-on és ez alkalommal az Arad-i Közlöny munkatársa részletes, érdekes beszélgetést folytatott Subhas Chandra Bose-al az indiai viszonyokról. A neves író és feleségét egyébként rokonai kapcsolatok fűzik Arad-hoz, amennyiben rokonságban állanak Páso Ioan arad-i állami erdőtanácsossal.

RABINDRANATH TAGORE

Gandhi életrajzával nagy sikert ért el. Megírta az angol lap, hogy az uriaszony indiai tanulmányútja alatt érintkezésbe lépett az indus kultúra számos nagynevű reprezentánsával és legutóbb találkozott Gandhival is, akivel hosszabb beszélgetést folytatott. Ugyancsak találkozott Rabindranath Tagore-val, a világhírű indus költővel, akivel szintén hosszabb eszmecsere történt.

Az „United Press” beszélgetést folytatott az uriaszonnal, aki kijelentette, hogy régi álma valósult meg indiai látogatásával és amíg egyrészt elragadtatta az ősi indus kultúra számos megnyilatkozása, éppen úgy megindította szívét az a nagy nyomor, amellyel körutja során találkozott. Az uriaszony Subhas Chandra Bose kalkuttai orvos vendége volt, akivel Bécsben ismerkedett meg. A kalkuttai orvos megrongált egészsége helyreállítására kereste fel az osztrák fővárost, ahol meleg barátságot kötött Fülöp Miller Renével és feleségével. Érdekes, hogy az orvos, aki egyébként Gandhi egyik legjobb barátja és legodaadóbb híve, körülbelül egy évvel ezelőtt utazott át Fülöp Mil-

Színház - Művészet

Operett-bemutató az arad-i magyar színházban

Ma este fél 9 órakor ismét premier lesz a színházban. Adorján Harmath nagysikerű operettje, az „Ártatlan a feleségem” kerül színre parádés szereposztásban. Pattogó zenéje már fél sike, azonban a mulatságosnál mulatságosabb jelenetek a francia bohózatok határára sodorták ezt a pompás táncos-operettet. A darab főszerepei Trillap Ilonka, Gábor Mara, Lázár Hilda, Szendrei Misi, Lukács Ede, Tarnai József és Kozma Hugó kezeiben vannak, a ragyogó táncszámokat Pető Sándor állította be, míg a zenekart Csányi Mátyás vezeti biztos kézzel, a töle megszokott művészi rutinnal. Gábor Mara Szendrei Mislivel és Petővel beállított táncszámai szenzációsak, míg a groteszk humorról Lukács Ede és Lázár Hilda gondoskodik. Annyi bizonyos, hogy a közönség egy percre sem fogja ki a kacagásból. Az „Ártatlan a feleségem” premierje B) bérletben kerül színre és az előadás pontosan fél kilenc órakor kezdődik.

MŰSOR:

PÉNTEKEN, február 26-án este fél 9 órakor: „Ártatlan a feleségem”. Táncos operettművészet. Itt először!

SZOMBATON, február 27-én délután 5 órakor, Gábor Mara felléptével: „Csavargólány”. Nagy táncosoperett, mozihelyárral. Este: Román előadás.

VASÁRNAP, február 28-án délután 3 órakor: „Csárdás”. Operettművészet. Trillap Ilonka felléptével. Mérsékelt helyárral. — Délután 6 órakor: „Szabad a csók”. Operettművészet. Este 9 órakor: A román újságlírók szindikátusának rendezésében Schwarz Vera koncerténekesnő hangversenye.

• „CSAVARGÓLÁNY” MOZIHELYÁRRAKAL. Szombaton délután 5 órakor mozihelyárral kerül színre az idei legnagyobb operett-száma, a „Csavargólány”. Aki talán még nem látta, okvetlen

Tartalékos tiszték figyelmébe!

Az arad-i hadkiegészítő parancsnokság közli a körzetében lakó tartalékos tisztekkel, hogy az Md. E. 1. livretek és a felszerelés ellenőrzése ebben az esztendőben március 1-től május 31-ig történik. Azok, akik az országban tartózkodnak, naponta délelőtt 10 és 13 óra között jelentkezhetnek a várban levő hadkiegészítő parancsnokságon, kivéve vasár- és ünnepnapokat. Azok pedig, akik külföldön tartózkodnak, a követségeken, vagy a konzulátuson jelentkezzenek. A tartalékos tiszték kapitányi rangig bezárólag egyenruhában és felszereléssel kötelesek jelentkezni, lovastisztek pedig magukkal hozzák lovuk felszerelését is. Be kell mutatni a tiszti katonai könyvecskét, valamint mindazokat a mozgósítási parancsokat, amelyeket eddig kézhez vettek. Azon tiszték, akik mozgósítás esetére felmentést élveznek, be kell mutatniuk az erről szóló MD. DO. bizonyítványt. Azok, akik elháríthatatlan akadályok miatt nem tudtak jelentkezni a fenti határidőn belül, valamely közeli rokonuk, vagy ajánlott levél révén elküldhetik katonai könyvecskéjüket, a levélben pedig fel kell tüntetni az okot, hogy miért nem jelenhettek meg és azt is, hogy van-e felszerelésük, milyen állapotban és hogy mi hiányzik abból.

A külföldön tartózkodó tartalékos tiszteknek irásos jelentkezést kell benyújtaniuk a követségekre, vagy konzulátosokra felszerelésük állapotáról. Ha személyesen nem tudnak megjelenni, ajánlott levélben kell közölniök a legközelebbi követséggel vagy konzulátussal felszerelésük állapotát és el kell küldeniök katonai könyvecskéjüket. A törzstiszteknek belátásukra bizzák, hogy személyesen jelentkeznek, vagy pedig elküldik könyvecskéjüket. Ha nem jelentkeznek személyesen, pontos lakcímüket kell közölniök.

Nem kell jelentkezni azon tisztéknek, akik az év folyamán hadgyakorlaton vettek részt, akik beöltözték a korhatárt, vagy pedig ebben az esztendőben töltik be. Azokat, akikről megállapítást nyer, hogy hamis adatokat tüntettek fel jelentésükben, vagy pedig nem saját felszerelésükkel jelentkeztek, súlyosan megbüntetik. Ugyancsak büntetésben részesülnek, akik a jelentkezést elmulasztják.

nézze meg, mert aki már látta egyszer, az ugys megváltja jegyét most, amikor a legdrágább hely csak 25 leibe (plusz illeték) kerül. Gábor Mara, mint ligeti jasszlány, Berecz Mancsi, mint irodalmi babérokra pályázó excentrikus baronessz, Varga Ilus, mint enivalóan bájos szobacica és Lázár Hilda, a szerelemre éhes falusi szatócsné szerepében tudásuk legjavát nyújtják. A férfiak közül Tarnai József centercsatárja, Szendrei Misi vidám léhűtője, Lukács Ede szállóigévé vált Pepi-bácsija felejthetetlen figurái lettek az arad-i közönségnek.

Felejthetetlen élmény lesz Schwarz Vera vasárnapi hangversenye a színházban

Arad hangversenykedvelő közönsége áhitattal készül arra a magasnívóju kulturális eseményre, amelynek során az arad-i színházban meghallgathatja Schwarz Vera hatalmas, kulturált kolorturájának szépségeit. Egymásután viszik el a színház jobboldali pénztárától egy a földszinti ülőhelyeket, mint a páholyokat és az emeleti üléseket is. Schwarz Vera hangversenye, minden kulturális magasrendűsége mellett, népies hangverseny lesz. Johann Strauss és Lehár Ferenc operette műremekei ugyanolyan klasszikus alkotásai a népszerű operette-irodalomnak, mint Puccini, Verdi és az operaszerzők művei műremekei az operairodalomnak. Tosca imáját még soha sem rebegték el olyan művészi előadásban, mint Schwarz Vera fogja vasárnap este, a Pillangó kisasszony nagy áriáját még soha sem élvezte úgy az arad-i közönség, mint vasárnap este és arról nem is beszélünk, hogy Saffi belépőjét a világ egyetlen énekesnője sem tudja megközelítően sem olyan közvetlenséggel előadni, mint Schwarz Vera. A belépőjegyeket 140 leitől 20 leig erjedő árban szabták meg a rendezőség. Senkinek sem szabad megfeledkezni arról, hogy vasárnap lesz az idény legjobb, legkellemesebb hangversenye.

Hirdessen az Arad-i Közlönyben

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Új esemény a nyersbőr-fronton:

Több bőrgyárban beszüntették az üzemet, hogy lezoricítsák a nyersbőrök árát

Érdekes arad-i felvilágosítások az egész országban megindult harcról

Az Arad-i Közlöny keddi számában tudósítást közöltünk arról az országos jelentőségű fanácsozásról, amelyet a legnagyobb belföldi bőrgyárak București-ben tartottak és amelyen a nyersbőrök árának tulzott emelkedése ellen foglaltak állást. Mint emlékeztet, a bőrgyárosok elhatározták: felkérjük a kereskedelmi és iparügyi miniszteriumot, hogy maximálja a nyersbőr árát, rendelje el az egész országban a nyersbőrök összegyűjtését, valamint a gyárak között való felosztását és erre a célra speciális szövetkezetek szervezésére adjon megbízást. Ezekkel az intézkedésekkel akarták lecsökkenteni a nyersbőrök árát.

Mivel ez a nagyfontosságú kérdés nemcsak a bőripart, hanem az összes nemzetvédelmi intézményeket és a fogyasztók óriási tömegeit érinti, az Arad-i Közlöny munkatársa újabb felvilágosításokért egy arad-i bőrkereskedelmi vállalat vezetőjéhez fordult, aki az alábbi figyelemreméltó adatokat közölte velünk:

— A bucurești-i tanácskozásról közölt tudósításunk teljesen megfelel a tényeknek és tekintettel arra, hogy cégünknek egyik közeli nagy városban bőrgyára is van, mi már tíz nappal ezelőtt bizalmasan értesültünk a bucurești-i megbeszélés előkészületeiről. Az ott hozott és a már nyilvánosságra került határozatok kiegészítéseképpen közlöm, hogy a bőrgyárosok máris megtették a szükséges intézkedéseket, hogy a nyersbőrök ára lezoricson.

Néhány bőrgyár már beszüntette működését és ez az üzemszünet át fog terjedni más gyárakra is. Ugyanis a bőrgyárosok elhatározták, hogy lezoricson a bőrgyári termelést, aminek következtében természetesen kevesebb nyersbőrre lesz szükségük és emiatt a nyersbőrök ára alacsonyabb lesz. A gyárüzemek szünetelése következtében București-ben máris kilonkint 4 leiel esett a nyersbőrök ára, amely most ott 47—48 lei, míg ellenben nálunk, vágóhídi súly szerint, kilonkint 50 lei.

A bucurești-i árcsökkenés természetesen a vidékre is ki fog terjedni. A bőrgyárak megállapították, hogy a készbőrök, különösen a talpbőrök fogyasztása nem tartott lépést a nyersbőrök forgalmának emelkedésével. A bőrgyárak belátták, hogy felesleges tovább is fenntartani az utóbbi hónapok produkcióját, mert a fogyasztóképesség nem áll arányban sem a termeléssel, sem az árak jelenlegi színvonalával. Ezért határozták el a bőrgyártás csökkentését, ami miatt természetesen sok nyersbőr marad vissza és már emiatt is esnek a nyersbőr árak. De még ehhez járul az a fontos körülmény is, hogy a hadfelszerelési üzemek szükségleteire való tekintettel — nemrégiben betiltották a nyersbőr exportját.

Informátorunk ezután felemlítette a bőrgyárosok bucurești-i gyűlésén hozott határozatot is, amely szerint szükséges a nyersbőröknek szövetkezetek, illetve szindikátusok utján való összegyűjtése és a gyárosok között való szétosztása.

Arad-i szakkörök kétségbevonják, hogy ez a kívánság teljesíthető, mert a szóbanlévő szövetkezetek, szindikátusok képtelenek volnának a nyersbőröket kellő gyorsasággal a bőrfeldolgozó üzemek rendelkezésére bocsátani.

Ugyanis a nyersbőröket 24—36 órán belül szakszerűen munkába kell venni, mert romlásnak indulnak, ha nem manipulálják a gyáripar

számára. A bőrgyári termelés most kezdődő csökkentése különben is feleslegessé teszi a nyersbőrök szindikátusok utján való összegyűjtését, mert az árak amugyis lezoricson. Mostanig már azért is magas árnyvót értek el a nyersbőrök, mert a külföldről nem fizetődik ki a behozatal. Kilonkint 12 lei (12 százalék) az import szuprakvóta, ami vagononként 120 ezer lei, tehát már ezért sem volna érdemes importálni mégha könnyű, egyszerű volna is a nyersbőr behozatala. Ismétlem: a már közölt intézkedések folytán a nyersbőrök ára hamarosan csökkeni fog, — fejezte be felvilágosításait informátorunk

Külön törvény készül, amely a legnagyobb takarékoszágot írja elő az állam számára

A javaslat még egyes közhivatalok autóhasználati jogát is korlátozza — Az állami épületekben senki sem kaphat helyiségeket megfelelő lakbér és más díjak nélkül

București-ből jelentik: A törvényelőkészítő bizottság most fejezte be egyik legújabb és fontos pénzügyi természetű törvényjavaslatának elkészítését, amely a kivételes pénzügyi rendelkezések egyszerűsítését tartalmazza. A javaslat a közhivatalok, de elsősorban az állami tisztviselők helyzetével is foglalkozik és a kormány intencióinak megfelelően a legnagyobb takarékoszágot akarja megvalósítani. A 19 paragrafusból álló törvénytervezet első része úgy szól, hogy az 1937—38. költségvetési év folyamán elhalálozás, vagy nyugdíjazás következtében megüresedő állami hivatali állásokat semmissetre sem szabad betölteni és még napidíjakokat sem alkalmazhatnak a hivatalvezetők. Ez alól azonban az alábbi kivételeket jelöli meg a törvényjavaslat: a nemzetvédelmi miniszterium hatásköre alatt működő összes személyek, a csendőrség, határőrség és tűzoltóság, a külügyminiszterium, az igazságügyminiszterium, továbbá a politikai természetű szolgálatokat végző egyének, valamint a legfontosabb állami szolgálatban levő személyek állásai. Ezek a pozíciók megüresedés esetén újból betölthetők.

A törvényjavaslat 9. szakasza intézkedik az állami és egyéb középületekben a tisztviselők, vagy mások által igénybevett helyiségekről. Az állam által bérelt épületekre is vonatkozik ez. Ennek a paragrafusnak intézkedései kiterjednek a városi, vármegyei, községi és az önkormányzattal bíró közintézmények épületeire is.

A javaslat eme szakasza általában elvben mondja ki, hogy ezekben az épületekben díjtalanul senki sem kaphat lakást, mindenkinek bért kell fizetni az ilyen házakban. A lakbért az illetékes miniszterium állapítja meg, amelynek hatásköre alá tartozik az épület.

Ha a lakók, vagy bérlők nem ismerik el a miniszterium bérmegállapítását, vagy megtagadják a bérfizetést, úgy az illetékes törvényszék elnöki tanácsának határozata alapján a helyiségek azonnal kiüríthetők. Ugy a miniszterium bérmegállapító, mint a törvényszéki elnöki tanács kiürítést elrendelő határozata ellen benyújtott fellebbezés nem akadályozhatja meg a határozatok végrehajtását.

Ha a helyiségeket közszolgálatban levő személyek veszik igénybe, úgy a bér havi fizetésükből vonandó le az államkincstár javára. Az épület, illetve a lakás fűtése, világítása és karbantartása azokat terheli, akik a házat, vagy egyes helyiségeket igénybe veszik. Akiknek a középületekben hivatali lakás igénybevétele van joguk, azok csak az épület, illetve lakás karbantartásáról, fűtéséről és világításáról kötelesek gondoskodni.

A törvényjavaslat kimondja, hogy ezek az intézkedések 1937. április 1-től kezdve érvényesek. A tervezet 10. paragrafusa azt is kimondja, hogy az 1937—38. költségvetési év folyamán semmiféle

BOGARAK, tücskök, poloskák, sváb-bogarak, legyek és mindenféle rovarok radikálisan kipusztíthatók a

EXTRA-KATOL

japán rovarpor által.
Engros:
N. H. Balhazar
București I.
Str. Șelari 7.

= MOSTANIG HÁROMSZÁZ FELLEBBEZÉS ÉRKEZETT BE AZ APAD-I PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁGHOZ AZ EGÉSZSÉGÜGYI ILLETÉKEK ELLEN. Az Arad-i Közlöny már többször beszámolt arról, hogy az arad-i kereskedelmi és ipari körök elégedetlenek a pénzügyigazgatóság által megállapított egészségügyi illetékekkel, mert különösen a kiskereskedőkre aránytalanul magas taksát vetettek ki. A kivételes pénzügyigazgatóságnál szerzett értesülésünk szerint az egészségügyi illetékek ellen mostanig 300 fellebbezés érkezett be, amelyeket a márciusban tartandó adófellebbezési bizottsági tárgyalásokon intéznek el. A tárgyalások előreláthatólag csak néhány napig tartanak.

új ingatlant nem vásárolhatnak és nem is építhetnek a közhivatalok.

A 11-ik szakasz írja elő, hogy milyen közhivatalok tarthatnak autót. Eszerint a törvényhozó testület, a kormány elnöki hivatalai, a patriarchatus, a Legfőbb Semmitőszék, a miniszteriumok, a vármegyei prefekturák, a kereskedelmi feügyelőségek és igazgatóságok, a katonai hadosztályparancsnokságok stb. A törvénytervezet még egyéb fontos intézkedéseket is tartalmaz, amelyek azonban a közhivatalok beisó szolgálatait érintik.

= A LÁBBELIKÉSZÍTŐ KISIPAROSOK ÉS A NAGYÜZEMEK VERSENYE. București-ből jelentik: Calciu, a Munkakamarák Országos Uniójának elnöke tegnap dr. Pop Valer kereskedelmi és ipariügyi miniszter elé vezette a lábbelikészítő kisiparosok küldöttségét, amely több kívánságot tartalmazó emlékiratot nyújtott át a miniszternek. A kisiparosok a memorandumban rámutattak arra, hogy az utóbbi hónapokban rendkívül megrágnak azok a cikkek, amelyek a lábbelik, főleg a csizmák előállításához szükségesek. Arra kérték a kormányt: intézkedjen e cikkek árának lezoricsona iránt. Arra is rámutattak, hogy egyes lábbelikészítő nagyüzemek a külföldről is hoznak be készárukat és így a külföldi kész lábbelik versenyével is meg kell küzdeni a kisiparosoknak. Azt is elpanaszolták, hogy a gyárak még cipők és csizmák javításával is foglalkoznak, ami nagyon megnehezíti a kisiparosok megélhetését. Mindezek ellen sürgős intézkedéseket kértek a kormánytól. A jelentés nem számol be arról, hogy a küldöttség kapott-e biztató ígéreket a minisztériumban.

= A ROMÁN NYELV HASZNÁLATA. Az arad-i Kereskedelmi és Iparkamara ezután hívja fel a kerületéhez tartozó összes vállalatok figyelmét az arad-megyei prefektúra 13. számú rendeletére, amely az egész megye területére kötelezőleg előírja, hogy az összes köz- és magánjellegű elnevezések, felírások, megjelölések csakis román nyelven és a hivatalos elnevezéssel megegyezően készíthetők. Különösen tilos a megye egész területén a régi vidék, helység, ucca, folyó, hegy, stb. nevek használata, úgy a hatósági szervek, mint a magánosok által készített állandó vagy ideiglenes jellegű felírásokban és megjelölésekben, valamint a különböző nyomtatványokban, mint újságokban, folyóiratokban, könyvekben, röpiratokban, stb. A fenti rendelkezésekkel ellenkező felhívásokat, megjelöléseket, nyomtatványokat, cégtáblákat, reklámokat, stb. elkobozzák és megsemmisítik, a kihágást elkövetőket pedig legalább 1000 lei pénzbírsággal, visszaesés esetén a büntető törvénykönyvben előírt legmagasabb büntetéssel sújtják.

Teatrul Orasenesc
Városi Színház

Ma este operett-premier! **Artatlan a feleségem,**

B) bérletben.

Hiába volt „gép“ Dorit Chertney — mégis meghalt

A páncélruhába öltöztetett leány — Élő bábu a kofferben — A „gépmember“ mint detektív — A „motorgörl“ titka

Havannában jelentik: Néhány nappal ezelőtt meghalt Dorit Valor, egy délamerikai farmer özvegye, aki annakidején Amerika varietézinpadain mindenütt nagy feltűnést keltett. Valor özvegyének halálát bémulás okozta. Leánykorában motorgörl néven ismerték és mint ilyen, bejárta egész Amerikát. A motorgörl — Dorit Chertney — ugyanis egy gépmembert helyettesített.

Havannában hónapokon át John Melville artista hosszával felépített, illetve olyan gépmembert konstruált, amely a színpadon különböző mutatványokat végzett.

Az artista ezzel a magaalkotta gépmemberrel igen nagy összegű pénzt keresett, annál is inkább, mert abban az időben még nem volt nagyon népszerű a Robot, amely azóta természetesen sokkal tökéletesebb formában ejti ámuldba a világot.

John Melville gépmembere azonban egyik napon váratlanul cserbenhagyta megteremtőjét és semmi körülmények között sem volt hajlandó megmozdulni. Valami szerkezeti hiba következtében elromlott olyképpen, hogy sohasem lehetett többé működésbe helyezni.

Az artista házától nem messze lakott Dorit Chertney, fiatal, árva leány, aki különös képessége folytán karját, lábát, sőt arcizmait is olyan anyira meg tudta merevíteni, hogy halott emberhez hasonlított. Tekintve, hogy igen szegény volt, fölkereste az artistát és ajánlkozott arra, hogy mint a gépmember helyettese, hajlandó föllépni. John Melville egyik nap kísérletet tett a leánnyal, majd

amikor látta, hogy a leány alakítása tökéletes, külön acélruhát készíttetett neki, acéltalpas cipőt és most már így lépett Dorittal együtt a színpadra.

A vámbörök tévedése

Többheti föllépés után John Melville és gépmembere, Dorit Chertney más városba tették át székhelyüket. Az artistának kevés pénze lévén, nem tudta megváltani Dorit számára a jegyet és úgy határozott, hogy acélruhába öltöztetve, egy, számára külön épített kofferbe helyezi és úgy teszik meg a határon át az utat.

A vámvizsgálat során természetesen a koffer föl kellett nyitni, a vámbörök pontosan megvizsgálták mindent, de John Melville legnagyobb meglepetésére nem vették észre a csalást. Dorit ugyanis a merevítésen kívül képes volt egy-két percig tüdejét is működésen kívül helyezni, úgyhogy az illúzió teljes volt.

Ehhez hasonló csalást John Melville többször megismételt.

Ezer dollár egy éjszakára

A newyorki rendőrség egy időben egy áruházi tolvajjal szemben tehetetlen volt, véletlen folytán megtudták, hogy John Melville gépmembere tulajdonképpen élő lény és így az az ötlet támadt, hogy a gépmembert bérbéveszik, hogy az ő segítségével a tolvajt leleplezhessék.

A detektívek egyike fel is kereste szállóbeli lakásán Melville-t és előállt az ajánlattal. Az artista ezért ezer dollárt kért.

Megkötötték az üzletet, az ezer dollár fe-

lét nyomban ki is fizették Melvillenek, az álgépbábút pedig az esti órák folyamán, hogy feltűnést ne keltsen, kofferba csomagolták és elszállították az áruházba.

Az áruházban a páncélruhába öltöztetett Dorit Chertneyt a viaszbábuk közé állították, gondosan lezárták a termék ajtaját és várták a hajnalt.

Éjjel után Dorit zajra lett figyelmes és minden idegének megfeszítésével vigyázott arra, hogy a történendők el ne kerülhessék figyelmét. A tolvaj megérkezett a helyszínre, majd néhány értékes tárgyat magához vett és sietve eltávozott. Másnap reggel azután Dorit mindent elmondott a detektíveknek és így történt, hogy még aznap letartóztatták a tolvajt, aki az áruház egyik alkalmazottja volt.

Játék a halállal

Néhány hónappal később John Melville és Dorit Chertney Mexikóba utaztak. Az artista napokon át ostromolta a varieték igazgatóit, de mindenütt visszautasították,

úgyhogy különös bábujaival nem kapott szerepet.

Igy történt, hogy szorult helyzetében fölkereste egy aréna tulajdonosát és arra kérte, hogy a bikaviadalok műsorába szenzációs artista-számát iktathassa. Az aréna tulajdonosa hajlandó is volt erre. Dorit Chertneyt tehát az aréna közepébe állították. John Melville szívszorongva nézte a viadalt és titokban arra gondolt, hogy egy megbőszült bika pillanatok alatt halálra ökleli Dorit-t.

Legnagyobb meglepetésére azonban a megvadult állat körülbelül egy méter távolságban megrökölt a napfényben csillogó színek miatt és hátat fordítva annak,

Nyilvánosságra hozták

az állam és a telefontársaság megállapodását az új automata-telefon díjszabására vonatkozólag

A közelmúltban foglalkozott már az Aradi Közlöny a múlt év nyarán megkezdett telefon új-jaépítési munkálatokkal és ezzel egyidejűleg az új telefontársaság épületének építkezésével, amely már anyira előrehaladott stádiumba jutott, hogy az új automata telefontársaság ez év április 15-én működésbe lép.

Az új telefontársaság öt ezer előfizető részére épült, jelenleg azonban egyelőre 1200 előfizető kihasználásáról lesz szó. Ez a legnagyobb előfizetői létszám, amióta Aradon telefon van. Az új telefontársaság üzembehelyezésével kapcsolatosan egyesek részéről panaszok hallatszóttak az előfizetési díjszabást illetően. Eppen ezért szükségesnek láttuk, hogy ezzel az anyira fontos problémával foglalkozzunk és tájékoztassuk a közönséget oly körülményekről, amelyek nem voltak ismeretesek előtte.

Az államnak gondja volt arra, hogy vállalati koncessziókkal kapcsolatban megvédje polgárait a visszaélésektől. A közönség e szempontból nyugodt lehet, mert a Telefontársaságot szerződés köti, amelynek bizonyos rendelkezéseit nem lépheti át. Szem előtt kell azonban tartani, hogy a kérdésnek kereskedelmi jellege van és így azoknak, akik panaszkodnak — jobbára maguk is kereskedők — ilyen szempontból kell nézniük a problémát. Vegyük figyelembe a telefon egykori állapotát, amikor megfelelő alapok híján nem tehettek eleget a felszerelési kérelmeknek, a beszélgetéseket ma is még nehézkesen bonyolítják le és bármikor félbeszakíthatják. Mindehhez járul még Arad egészen különlegesen kedvezőtlen helyzete, mert itt a régi felszerelést teljesen ki kellett küszöbölni. Mindez jelentős investíciót követelt.

Tudnunk kell, hogy 1931-ben, amikor a Telefontársaság átvette az államtól a telefontársaságot, ennek tarifája évi 4000—16.000 lei között ingadozott. Amikor az átvétel megtörtént, a társaság előfizetői számára évi 5000—7800 „ideiglenes jellegű“ előfizetési díjat állapítottak meg. Az automata központ felépítése után a társaság egységes, az állam által elfogadott és a hivatalos lapban

Kézcsók mint betegségterjesztő?

A nálunk is annyira szokásos kézcsók — orvosi megállapítás szerint — nagyon gyakran betegségterjesztő is lehet, főként a nátházát terjeszti, amelynek járvány idején Ön is védtelenül ki van téve. Sokan azt hiszik, hogy udvariasságot követnek el, ha nem ragadnak meg minden alkalmat a kézcsókolásra. Néhány keleti nép felismerte a kézcsók egészségtelenségét és megelőgszenek az orrdörzsöléssel, azonban ilyen messze mi még sem akarunk menni és csak annak a véleményünknek adunk kifejezést, hogy járvány idején egészségesebb a kézcsóktól eltekinteni, ha csak nem védekeznek idejében és megfelelően a fertőzés ellen. Ezt elérheti a **Dr. Wander-féle ANACOT-pasztyillák rendszeres használata** által, amely több ezer esetben beváltak, izük kellemes és zsebünkben kényelmesen, mindenütt magunkkal vihetjük. Egy 30 pasztyillát tartalmazó tubus ára 45.— Lei, tehát igazán olcsó védelmi eszköz a fertőzés veszélye ellen. Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban.

a torreadornak rohant.

Ez volt Dorit legnagyobb erőpróbája, de sikerült ezt is megusznia.

Amikor a játékból valóság lesz

Nagy volt John Melville meglepetése, amikor egyik napon felkereste Fred Valor, egy délamerikai farmer és arra kérte az artistát, hogy örök áron adja el neki a bábút. Valor ugyanis megtudta a titkot és egy este a kávéházban közelebbről is megfigyelte a leányt és természetesen az első látásra halálosan beleszeretett. Tekintve azt, hogy John Melville már fiatal sem volt, hatalmas összegért lemondott „ attrakciójáról“.

Néhány héttel később Dorit Chertney Fred Valor felesége lett.

Elmult öt év és Valor hirtelen meghalt. Dorit visszament a szülővárosába, Havannába. Itt azonban elérte végzete. Egyik napon merevgörcs fogta el, még pedig oly mértékben, hogy pillanatok alatt meghalt.

között előfizetési díjszabást határozott meg, amely évi 4.200—10.200 lei között váltakozik. Ez a tarifaváltozás némi emelkedést jelent a már említett investíciók következtében, de az új tarifa csupán a jelenlegi „ideiglenesnek“ minősített díjszabással szemben jelent emelkedést, míg az eredeti díjszabásnál kisebb, annak ellenére, hogy a szolgáltatás tökéletesebb.

Lemondott Manolescu dr. professor

a bucaresti-i orvoskarl dékán tisztségéről

Bucuresti-ből jelentik: A fővárosi egyetem orvosi fakultásának dékánja, **Dimitrie Manolescu dr. professor** lemondott tisztségéről. A közoktatásügyi miniszter a napokban összehívja a tanári testületet az új dékán megválasztása céljából.

Manolescu dr. professor — mint ismeretes — a tudományos életben viselt előző pozícióján kívül jelentékeny szerepet visz a liberális kormánypartban is, ahol éppen az arad-i és arad-megyei párttagozatot képviseli elnöki minőségében. A megye politikai és orvosi köreiből egyformán köztiszteltetben álló bucaresti-i orvosprofessor elhatározásának közvetlen oka ezidőszereint még ismeretlenek, bár nem lehet kétséges, hogy lemondását a dékánatus tisztségéről csakis alaposan megfontolt és nyomós okok válthatták ki.

Gyermek-torna tanfolyam

nyílik március 1-én, a tornaegyesületben. Jelentkezés:

SGA klubhelyiség, P. Avram Iancu 21.

Teatrul Orăşenesc Városi Színház

Jön!

Jön!

A színiévad legnagyobb próza-sikere

Jöjjen elsején!

Békeffi—Stella nagyszerű vígjátéka.

Jön!

Jön!

SPORT KÖZLÖNY

Legerősebb csapatával játszik az Unirea-Tricolor Arad-on az AMEFA ellen

Arad. A fővárosból Arad-ra érkezett hírek szerint az Unirea-Tricolor csapata a legjobb összetételben fog játszani az AMEFA elleni meccsen.

Az Unirea-Tricolor tegnap nagy edzést tartott, amelyen valamennyi szerződötött játékos megjelent Schileru és Sucitulescu kivételével. Ez a két játékos Cernăuți-ban tartózkodik. Schileru vizsgázik, míg Sucitulescu utókezelésre utazott Cernăuți-ba.

Az Unirea-Tricolor végleges összeállítására csak a pénteki edzés után kerül sor. A kapus posztjára Iliuța, Ionescu és Ego Munteanu egyforma eséllyel pályáznak. Négy hátvéd jö-

het számításba. Ezek között azonban a válogatott bekk Sucitulescu nem szerepel, miután a játékos betegsége következtében nem kezdhetette meg edzéseit. Iiescu biztosan fog szerepelni, míg a másik posztra Petrescu, Gavat és Dumitru pályázik. Gavat mellett szól nagy rutinja. A fedezetsorban Steinbach, Boteanu, Florea és Christescu közül választják ki a három fedezetet, a halvesor minden bizonnyal így fog állni: Florea, Steinbach, Christescu. A csatársor összeállítása már végleges. Az AMEFA ellen a következő öt játékos fog szerepelni: Ionescu, Schileru, Niculescu, Cârjan és Mihailescu.

Porcleválása van Weicheltnek, a Gloria fedezetjátékosának

Arad. Hirt adtunk már arról, hogy Weichelt, a Gloria kitűnő fedezetjátékosaként egyik tavaszi edzésen megsérült és játékra képtelenné vált. Weicheltet tegnap vizsgálták meg a Terapia-szanatóriumban. Pirée Ferenc dr. főorvos és Steiner Jenő dr. röntgen-vizsgálat alapján megállapították, hogy Weicheltnek porcleválása van. Az orvosi vélemény szerint Weichelt néhány hét múlva már résztvehet csapatának edzésein, de természetesen teljes gyógyulást csak úgy nyerhet, ha a sérült terület megoperálják és kivesszik a levált porcot.

Szabályozták a mérkőzések helyárait

București. A nemzeti bajnokság bizottsága nagyfontosságú ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a bajnoki mérkőzések helyárait szabályozzák. A határozat szerint a legolcsóbb jegy 10 lei, míg a legdrágább hely ára 80 lej lehet.

Ezen az ülésen a nemzeti bajnokság bizottsága még azt is elhatározta, hogy a fővárosi csapatok egymásközötti mérkőzéseit a jövőben szombaton kötelesek lejátszani.

Cáfolják a CAO-Crisana lille-i győzelmét

București. A CAO-Crisana vegyes csapat mérkőzéseiről már a tura kezdetén is egymásnak ellentmondó jelentések és eredmények érkeztek. Most egy, a fővárosból jött jelentés megállapítja, hogy az oradea-i csapat nem is játszott vasárnap Lille-ben, tehát nem győzhette le az Olympique Lille csapatát 5:4 arányban. A fővárosi hír megállapítja, hogy a CAO-Crisana szombaton az FC Lorient ellen győzött 5:1 arányban, míg vasárnap Havreban az ottani városi válogatott csapattól 4:2 arányban vereséget szenvedett.

Anglia, Svájc, Kanada és Németország a jégkorci-világbajnokság döntőjében

A jégkorci-világbajnokság középdöntő mérkőzései is befejeződtek s most már végleges, hogy melyik országok csapatai vesznek részt a négyes döntőben.

A középdöntők végleges táblázata:

Első csoport:

1. Anglia	3	3	0	0	19:0	6
2. Svájc	3	2	0	1	5:5	4
3. Lengyelország	3	1	0	2	4:12	2
4. Magyarország	3	0	0	3	2:13	0

Második csoport:

1. Kanada	3	3	0	0	21:1	6
2. Németország	3	2	0	1	7:6	4
3. Csehszlovákia	3	1	0	2	9:6	2
4. Franciaország	3	0	0	3	2:26	0

Teatrul Orășenesc Városi Színház

Február 28-án, vasárnap este Arad kimagasló művészi eseménye

SCHWARZ VERA

a bécsi állami operaház világhírű énekesnőjének egyenlő estje.

mellett vivni óhajtanak tanítani, hogy az egyesület klubhelyiségében jelentkezzenek. Megfelelő számú résztvevő esetén a tanfolyam, amelyet Pellegrini Virgil, a népszerű arad-i vívómester fog megtartani, már a jövő hónap elején megkezdődik. A Hakoah akciója bizonyára számos új hívet szerez ennek a szép és nemes sportágnak.

Itt említhetjük meg, hogy az egyesület ismét életrehívja ökölvívó-szakosztályát és birkózó-szakosztályt is létesít.

A Sport és Kritika

pénteken ismét megjelenteti hétközi számát, amely ezúttal különösen nagy érdeklődésre tart számot, mert ebben a lapban kerül kiadásra az a nagy tavaszi tipp-verseny, amelyet a Sport és Kritika létesít. A pénteki lap egyébként ismerteti a csapatok készülődéseit a vasárnapi mérkőzésekre, ugyancsak a vasárnapi mérkőzések bíródelegálásait. Minden újság-árus-bódében kapható.

O Szombaton kapják meg a játékvezetői igazolványaikat. Az arad-i futballbírók testülete értesíti mindazon disztrikt-, liga- és federalbírókat, akik igazolványaikat benyújtották, hogy a karnetok szombaton érkeznek vissza a fővárosból és Vostinar titkár szombaton délután 5 és 6 óra között osztja ki azokat a „Vasárnap”-nyomdában, ahol a bírók igazolványukért jelentkezhetnek. Azon játékvezetők, akik a látványozási költséget, a 60 leit nem fizették le, szombaton tartoznak azt lefizetni.

Kiszélesíti vívószerkeztályát a Hakoah sportegylet

A Hakoah-sportegyesület agilis vezetősége a meglévő szakosztályokat kibővíteni és új szakosztályokat létesíteni szándékozik. Elsősorban a vívószerkeztály kibővítését vette tervbe az egyesület és felhívja mindama tagok figyelmét, akik kedvezményes díjazás

Véres verekedés az arad-i pályaudvaron a Franciaországból hazaérkezett Crișana-CAO-csapatok játékosai között

Botrányba fulladt a sikerült külföldi turné a cluj-i Victoria két játékosának magatartása miatt — Fegyelmi eljárás indul a verekedést provokáló két játékos ellen

Az oradea-i Crișana és CAO futballegyesületek kombinált csapata, mint ismeretes franciaországi turnán vett részt. A csapat, amely 14 játékosból és egy kísérőből állott, és meglehetősen szép erkölcsi eredményekkel szerepelt, szerdán este érkezett vissza az országba és Timișoara-n keresztül Arad-on át akarta folytatni útját Oradea felé.

Az út azonban váratlan, botrányos események következtében megszakadt.

A botrányt voltaképpen a tura anyagi sikertelensége idézte elő. Az arad-i állomáson a CAO-Crișana kombináltjában szereplő Felne-can és Muntean nevű cluj-i Victoria-játékosok követelték a szerződés szerint nekik járó 14—14 ezer leit, amellyel a tura vezetősége adósuk maradt.

Hangos vita keletkezett, melynek során közölték a két játékosal, hogy kérésük nem teljesíthető, éppen a tura sikertelensége miatt, ellenben Oradea-n majd tovább tárgyalnak az ügyről. A két cluj-i futballista, Felne-can és Muntean erre kijelentették, hogy nekik 800—800 leire van pillanatnyilag szükségük, mert egyenesen Cluj-ra akarnak utazni, ahol majd megteszik a szükséges lépéseket a CAO-Crișana ellen. Szó szót követett.

a felhevült játékosok végül is parázs verekedést idéztek elő és a perron nemsokára csatátérhez hasonlított. Az elősiető vasúti alkalmazottak csak nagy ügyvel-bajjal tudták az elősiető rendőrök segítségével a verekedő futballistákat szétválasztani.

A két cluj-i játékos oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy orvosi segínyt kellett igénybe venniük. A kihívott Crișana rendőrkomiszár 11 futballistát előállított a rendőrségre, ahol megkezdtek a terjedelmes jegyzőkönyv felvételét.

A játékosok különbözőképpen adták elő a verekedés indító okait, mire ma reggel átkísérték őket az ügyészségre, ahol Vulpe Con-

stantin vezető főügyész hallgatta ki őket.

Az oradea-i és cluj-i futballistákat kihallgatásuk után szabadon engedték, a büntető eljárás azonban folyik ellenük.

A tura botrányos epilógusa miatt a büntető eljárással egyidejűleg az egyesületek fegyelmi eljárását is indították játékosaik ellen és így előreláthatólag a Nemzeti Bajnokságra is valószínűleg kihatással lesz az arad-i állomáson lefolyt verekedés.

UJ KÖNYV

Dr. Fejér Lajos: „Zsidóság”. Veritas budapesti könyvkiadó kiadásában jelent meg dr. Fejér Lajos nagy munkája: a „Zsidóság”. Tartalmából kiemeljük: A zsidókérdés általában. Faj, vagy vallás? Világnézeti uralom. Antiszemitizmus. Az antiszemita zsidó szemlélete. Freud pszichoanalitikus magyarázata az antiszemitaizmusról. A zsidó világnézet alapjai. Elkülönülés. A Talmud. A zsidó töke és internacionális kereskedelmi hálózat. A gazdagság és becsület. A judaizmus és kapitalizmus. Messiásvárás. Al-messiasok. A zsidó kultúra. A kapitalizmus szelleme, ideológiája és a zsidókérdés. Keleti és nyugati zsidóság. Ortodox és neolog. Emancipáció és asszimiláció. Zsidó történetírás. Cionizmus. Idézetek Spinózából. A magyar zsidó emancipáció és asszimiláció történeti adatai. A zsidóság missziója. A nacional-szocializmus és a judaizmus, stb. stb. A hatalmas könyv teljes tartalmát felsorolni nem lehet. 340 lap, nagy lexikonalakban 256 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál: Cluj.

Fizessen elő az „Arad-i Közlöny”-re!

Egy óra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	840.—

Külföldre havonta 50.— Lei-jei több.

Legújabb jelentéseink:

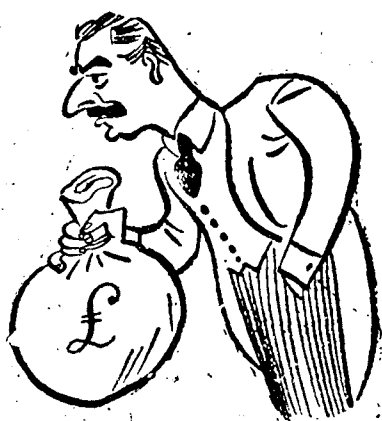
Chamberlain nagy beszéde az angol fegyverkezésről

Londonból jelentik: Az alsóház mai ülésén első ízben jelent meg Lloyd George, a királyváltás óta és letette az esküt VI. György királyra. Az interpellációk során Fletcher képviselő megkérdezte a kormányt, hogy a Németország által Ausztriának ajánlott négyhatalmi egyezmény érinti-e az angol érdekeket. Cramborne külügyi államtitkár válaszában kijelentette, hogy a bécsi angol követet az osztrák kormány értesítette, hogy Németország ilyen ajánlatot nem tett. Ezután Neville Chamberlain kincstári kancellár indítványozta, hogy az alsóház fogadja el második olvasásában is a 400 millió fontos fegyverkezési kölcsönről szóló javaslatot.

— *En magam itélem el legsúlyosabban a nemzetközi fegyverkezés mértékét — mondotta Neville Chamberlain — amely megsemmisítő összegeket emészt fel. Ezeket más, áldásos, békés célokra fordíthatnánk, ha véget vehetnénk a népek kölcsönös bizalmatlanságának. Ha a kültások jelenleg nem is nagyon biztatóak, az angol kormány még most sem mondott le a reményről, hogy új érintkezési pontokat találjon és véget vessen ennek az örökségnek, amely ellenkező*

esetben tovább folytatódna a legvégső tragédia befejezéséig.

Lees Smith képviselő ezután felolvasta a munkaspárt határozatát, amely indítványozza, hogy

NEVILLE CHAMBERLAIN

mondja ki a Ház aggodalmát a fegyverkezési verseny felett, amelyet nem kísér építő külpolitika. A pénzügyi kiadásokból fedezett hadikiadásokat nem szavazza meg a párt, mert gyengítik az állam hitelét.

Súlyos ellentétek

a francia kormány és a párisi világkiállítás vállalkozói között

Párisból jelentik: A francia kormány és a világkiállítás vállalkozói között súlyos ellentétek merültek fel. A kormány ugyanis rendelkezést adott ki, amely szerint a vállalkozók nem alkalmazhatnak olyan munkásokat, akik nem tagjai a szakszervezeteknek. Az építési

vállalkozók szindikátusa tiltakozást jelentett be a kormány intézkedése ellen és az ügyet illetékes birói fórum elé akarják vinni és a kormány rendelete ellen döntést igyekeznek kiprovokálni. A mérsékelt és jobboldali sajtóban a rendelet szintén nagy felzúdulást keltett.

Opiumcsempészes miatt

letartóztatták Belgrádban a bucuresti-i argentin követség egyik tisztviselőjét

Belgrádból jelentik: Az itteni rendőrség a napokban nagyszabású ópiumcsempészesnek jött nyomára, amelybe a bucuresti-i argentin követség egyik tisztviselőjét is belekeverték. A csempészt egy nemzetközi banda üzte, amely Jugoszláviában összeállította a mákot, amelyet Belgrádban feldolgoztattak és azután külföldre, főképpen Ausztriába igyekeztek azt szállítani. A számítások sze-

rint 4500 kiló ópiumot csempészték eddig külföldre. A rendőrség ma befejezte a vizsgálatot és szabadlábra helyezte az argentin diplomáciai tisztviselőt, aki repülőgépen azonnal Bucuresti-be utazott. A Belgrádban lefoglalt ópium értékét 4 millió dinárra becsülik. A csempészesben állítólag egy Nemeth nevű magyar ember is részt vett. Közlebbi adatokat azonban a nyomozás érdekeire való tekintettel eddig nem közölték.

Botrányos verekedés a prágai parlamentben

Prágából jelentik: A csehszlovák képviselőházban a zárszámadás vitája során csütörtökön délelőtt botrányos verekedés támadt. A nemzeti-szociálista Hlattky után Franck szudéta német emelkedett szólásra. Beszédét azonban a kommunisták állandó közbeszólásokkal zavarták. Franck a határon élő németek nyomoráról beszélt és az állandó hangzavarban kihallatszott Neminaova nemzeti-szociálista képviselő nő rikácsoló hangja. A szónokot már nem is lehetett érteni. Közben Malypetr elnök állandóan rázta a csengőt, de ennek nem volt semmi eredménye. Egyszerre csak ez az éles kiáltás hangzott el:

— Nem vagyunk Berlinben, fascista banda!

A kiáltás Bayer kommunista képviselőtől eredt. A következő pillanatban a szudéta német képviselők közül többen felugrottak helyeikről és nekiestek Bayernek, mire a kommunisták közül néhányan segítségére siettek.

Vad verekedés kezdődött. A többségben levő szudéta németek kiszorították a kommunistá-

képviselőket a folyosóra és itt tovább folyt a verekedés.

Végül is a más pártállású képviselők beavatkozása akadályozta meg, hogy a verekedés még jobban elfajuljon és még többen megsebesüljenek. A dulakodó képviselők vérző orral és szétrongyolt kabáttal szállingóztak vissza a tanácskozó terembe.

A képviselőház megszavazta az ujonclétszám felső korlátozásának megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslat megszavazásának szenzációja, hogy az ellenzékhez tartozó csehszlovák nemzeti egyesülés pártja a kommunista vesztélyre, a kommunista párt pedig fascista vesztélyre való hivatkozással szavazott a törvényjavaslat mellett.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Delbos: „Minden erőnket latbavetjük a benemavatkozás érdekében”

Párisból jelentik: A francia képviselőházban ma kérdést intéztek Delbos külügyminiszterhez a spanyol semlegességi egyezmény hatályossága tárgyában. Delbos válaszában ezeket mondta:

— El vagyunk tökélyre, hogy minden erőnket latbavetjük a benemavatkozás érdekében, abban a reményben, hogy ez véget vet a véres háborúnak és lehetővé teszi, hogy a spanyol nép maga fejezze ki akaratát. Bizonyára más államok is hasonlóképpen gondolkodnak. Utasítást adtam londoni képviselőnknek, hogy kérje a semlegességi bizottságtól az önkéntesek visszahívásának az elrendelését is. (Zajos taps és helyeslés). Remélem, hogy a francia kormány kezdeményezését a többi kormány ugyanazzal a békeakarattal fogja támogatni. Franciaország kész arra, hogy mindent megtegyen a benemavatkozás gyakorlati megvalósítása érdekében, azzal a feltétellel, hogy visszaélés ne történjék, mert ez ellenkeznék a benemavatkozás szellemével.

Kulturális kapcsolatok

létesülnek Ausztria és Németország között

Bécsből jelentik: Neurath német külügyminiszter bécsi látogatása során megállapodás jött létre a két állam között a kulturális kapcsolatok kimélyítése tekintetében. A közös bizottság német tagjai csütörtökön érkeztek meg Bécsbe. A tárgyalások valószínűleg pénteken megkezdődnek.

Kinai banditák emberrablásai

Sanghaiból jelentik: Charbin közelében fegyveres banditák megtámadtak egy autós karavánt és 23 gazdag kínait tusztuk magukkal vittek. Kiváltásukért óriási összeget követelnek. Egy másik banda Tiencsinnél megtámadott egy hajót, az utasoktól 40 ezer dollárt elraboltak és három tuszt magukkal vettek. (Rador.)

A játékos-vásárlások ellen foglalt állást Budapesten a magyar testnevelési tanács

Budapestről jelentik: Az Országos Testnevelési Tanács első teljes ülését Kelmen Cornél elnöke alatt csütörtökön délután tartotta meg. Az elnök a beszámolókorán a sportszarnok kérdését ismertette. Kijelentette, hogy a kérdés pénzügyi részét a kormány hajlandó lesz megoldani. A vallás-és közoktatásügyi miniszter és a minisztertanács hozzájárulásával szombaton reggel bizottság indul el a külföldi sportszarnokok tanulmányozására. Közölte azt is, hogy a magyar labdarugó-sport nemzeti jelentősége nem lehet teljes, amíg az egyesületek a játékosokat adják és veszik. A beszerzett adatok szerint a magyar labdarugó-sportnak 1936-ban 1,300.000 pengő bevétele volt. A labdarugó-sport anyagi helyzetén azzal lehet segíteni, ha jó futballt adnak a közönségnek.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás

Edesatyám elhunytával ért pótolhatatlan nagy veszteségünk alkalmából tanusított jóleső részvételért, családom nevében is, ezúton fejezem ki hálás köszönetemet.

1107

Dr. Török Dezső.